

COVID-19 – NULÄGESBESKRIVNING ARBETSMARKNAD & EKONOMI, STOCKHOLMS LÄN

Covid-19 och åtgärderna som syftar till att minska smittspridningen har fått stora konsekvenser för länets regionala ekonomi och arbetsmarknad. Denna promemoria beskriver Länsstyrelsens övergripande bedömning av nuläget, utfall och förväntade konsekvenser till följd av Covid-19. Det är en uppdaterad och delvis utbyggd version av de promemorior (daterade 19 mars, 3 april, 7 maj, 11 juni och 14 september) som tidigare har distribuerats och som är publicerade på Länsstyrelsens webbplats. Bedömningarna i denna rapport vilar på tillgänglig statistik och Länsstyrelsens externa informationsutbyte med andra regionala och nationella organisationer.

SAMMANFATTNING

Arbetsmarknaden i Stockholms län har under året påverkats dramatiskt som en följd av Covid-19 och olika former av restriktioner. Arbetslösheten, särskilt den öppna arbetslösheten, har ökat kraftigt och länet har sedan april haft den största ökningen av öppet arbetslösa i hela riket. Framför allt unga och utrikesfödda drabbades tidigt under pandemin av ökad arbetslöshet, vilket delvis förklaras av att dessa grupper i stor utsträckning arbetar inom branscher som påverkats hårt av pandemin, till exempel uthyrning och resetjänster, hotell- och restaurangverksamhet, samt transport och magasinering.

Under hösten har en viss återhämtning skett inom ekonomin och på arbetsmarknaden i länet, såväl som i hela riket. I början av november ökade åter smittspridningen i landet med utökade restriktioner som följd. Denna andra våg av smittspridning har dock inte haft någon tydlig effekt på arbetsmarknaden i länet. Arbetsmarknaden är relativt stabil där många får ett arbete. Arbetslösheten minskade till och med något mellan oktober och november i Stockholms län. Den samlade utvecklingen av varsel och konkurser visar heller inte på någon försämrad utveckling under november. En förklaring kan vara att de åtgärder som redan finns, förlängts eller nyligen presenterats, har viss dämpande effekt jämfört med det akuta läget i mars och april, samt att vissa delar av arbetsmarknaden fortfarande går bra.

Pandemin och konsekvenserna av den, har slagit mycket hårt mot vissa delar av näringslivet, vilket främst gäller uthyrning och resetjänster, hotell och restaurangbranschen samt transport och magasinering. Mycket tyder även på att dessa kundnära branscher kommer att ha fortsatta problem under början av nästa år.

Antalet personer som är långtidsarbetslösa (längre än 12 månader) ökar kraftigt. Under oktober och november hade länet den största ökningen av långtidsarbetslösa i hela riket. Långtidsarbetslösheten har främst ökat bland personer med låg utbildning samt nyanlända. Även antalet personer som varit arbetslösa längre än 6 månader, och riskerar att hamna i långtidsarbetslöshet, ökar.

Osäkerheten om framtiden är stor. Hur smittspridningen och möjligheten till vaccinering utvecklas framöver i Sverige och i omvärlden kommer att ha avgörande betydelse. De planerade vaccinationsinsatserna ger hopp inför 2021 både när det gäller folkhälsa och ekonomi. Samtidigt är utvecklingen avseende arbetsmarknad och ekonomi under de närmaste månaderna mycket osäker. Ju längre tid olika restriktioner kvarstår desto mer sannolikt att arbetslösheten kommer vara kvar på höga nivåer. Även de olika stödåtgärderna och i vilken utsträckning de förmår dämpa de negativa konsekvenserna har stor betydelse för den framtida utvecklingen.

INTERNATIONELL UTBLICK

Tabell 1. Förändring av BNP samt andelen arbetslösa i ett urval av länder tom oktober 2020, samt prognos för helåret 2020

	Förändring av BNP*				Andelen arbetslösa		
	Kvartal 1, 2020	Kvartal 2, 2020	Kvartal 3, 2020	Prognos 2020	Oktober 2019	Oktober 2020	Prognos 2020
EU 	-2,6	-13,9	-4,2	-7,4	6,6	8,4	7,7
Sverige 	0,7	-7,4	2,7	-3,4	6,9	8,9	8,8
Tyskland 	-2,1	-11,2	-4	-5,6	3,1	4,5	4
Danmark 	-0,1	-8,1	-4	-3,9	5,2	5,8	6,1
Spanien 	-4,2	-21,5	-8,7	-12,4	14	16,2	16,7
Frankrike 	-5,7	-18,9	-3,9	-9,4	8,3	8,6	8,5
Italien 	-5,6	-18	-5	-9,9	9,5	9,8	9,9
Finland 	-1,4	-6,1	-2,8	-4,3	6,9	8,2	7,9
Norge 	0,3	-4,6	-0,1	"	3,9	"	"
UK 	-2,1	-21,5	-9,6	-10,3	3,8	"	5
USA 	0,3	-9	-2,9	-4,6	3,6	6,9	7,7

Källa: Eurostat. EU-kommissionen. *förändring i procent relativt samma kvartal året innan

EU-kommissionens höstprognos¹ från november visar att den ekonomiska återhämtningen under början av hösten dämpats som en konsekvens av ökad smittspridning och restriktioner i flera länder inom EU. Efter den starka återhämtningen under tredje kvartalet, ser tillväxten ut att stanna av under fjärde kvartalet. Kommissionen bedömer att EU-ländernas samlade ekonomier kommer att minska med 7,4 procent i år, se *tabell 1*. Sveriges ekonomi bedöms klara sig bra – i bara två medlemsländer (Litauen och Irland) är BNP-fallet mindre än i Sverige. Arbetslösheten i Sverige är dock fortsatt en av de högsta i unionen, vilket delvis kan förklaras med att Sverige har ett högt arbetskraftsdeltagande jämfört med många andra EU-länder. Kommissionen beräknar att ekonomin tar far igen näst år och förutspår en BNP-tillväxt inom union på 4,1 procent under 2021 och på 3 procent 2022.

Även Internationella valutafonden (IMF) bedömer den ekonomiska påverkan av pandemin som omfattande. IMF bedömer i sin ekonomiska rapport från oktober² att världsekonomin krymper med 4,4 procent i år, vilket är en något mildare nedgång än raset på 5,2 procent som IMF räknade med i juni. Samtidigt ser utvecklingen nu dystrare ut för så kallade tillväxtländer än vad som tidigare prognosticerades. Konsekvenserna av pandemin väntas bli ihållande och sysselsättningen har påverkats hårt av krisen, vilket kan slå särskilt hårt mot låginkomsttagare, kvinnor och unga.

KONJUNKURLÄGET I SVERIGE

Coronapandemin har kraftigt påverkat BNP-utvecklingen i Sverige under de senaste två kvartalen - en utveckling som saknar motstycke i den svenska BNP-historien över de senaste 40 åren. Under tredje kvartalet har det skett en återhämtning i ekonomin och BNP ökade med 4,9 procent efter den kraftiga nedgången på 8,0 procent kvartalet innan. Ökningen kan främst förklaras med en ökad export och högre konsumtionsutgifter.³

Pandemin har haft en stor påverkan på delar av näringslivet där vissa branscher drabbats hårdare än andra. Verkstadsindustrin hade fram till tredje kvartalet till stora delar återhämtat vårens kraftiga produktionsfall, samtidigt som flera tjänstebanscher ligger kvar på mycket låga nivåer. Det handlar främst om kundnära branscher som direkt påverkats av hushållens beteendeförändringar under pandemin. Researrangörer, hotell och restaurang, handel, transport, konsult och företagstjänster har stått för en stor

¹ EU-kommissionens höstprognos (november 2020), [url](#)

² IMF, World Economic Outlook, oktober 2020, [url](#)

³ SCB. Sveriges ekonomi statistiskt perspektiv (december 2020), [url](#)

del av nedgången. Samtidigt har stora branscher som IT-tjänster, finans och fastighetsförvaltning hittills inte påverkats i större utsträckning av krisen⁴

För att mildra de ekonomiska konsekvenserna av virusutbrottet har regeringen överlämnat tolv extra ändringsbudgetar till riksdagen i år, utöver de sedvanliga vår- och höständringsbudgetarna⁵. Flera av de åtgärder som införts har även förlängts på grund av den ökade smittspridningen och fortsatt svåra läget för ekonomin. Sedan budgetpropositionen presenterades i september har stöd till företag för ytterligare cirka 30 miljarder presenterats. Sammantaget har regeringen föreslagit krisåtgärder på över 250 miljarder kronor. En del av åtgärderna har medfört utökade uppdrag hos länsstyrelserna, bland annat i form av handläggning av stöden om tillfällig rabatt för fasta hyreskostnader i utsatta branscher, omsättningsstöd till enskilda näringsidkare samt lönegarantier.

Sedan november har utvecklingen blivit mer osäker med anledning av den ökade smittspridningen och skärpta restriktioner i Sverige och flera andra länder. Finansdepartementets bedömer i sin senaste ekonomiska prognos från december⁶ att aktiviteten beräknas dämpas i slutet av året och i början av nästa år. Den starka återhämningen under början av hösten gör dock att BNP-tappet för året blir något lägre än tidigare prognosticerat. Samtidigt har den förväntade BNP-ökningen för 2021 reviderats ner på grund av den ökade smittspridningen. Sammantaget förväntas BNP minska med 2,9 procent 2020 och öka med 3,0 procent 2021.

Även Konjunkturinstitutet⁷ reviderar upp BNP-tappet för året i sin senaste prognos (december) på grund av den positiva återhämningen i ekonomin under hösten. Den andra vågen av smittspridning i Sverige och övriga Europa bedöms dock bryta återhämningen under det fjärde kvartalet. Konjunkturinstitutet bedömer att möjligheterna till vaccination av befolkningen i början av nästa år kan leda till att återhämningen tar fart igen under det andra kvartalet. BNP-utvecklingen förväntas landa på -2,8 för 2020 och 3,2 för 2021. Finansdepartementet och Konjunkturinstitutet bedömer att arbetslösheten i Sverige kommer att landa på 8,5 procent under 2020 och 9 procent under 2021.

UTVECKLINGEN I STOCKHOLMS LÄN

Tabell 2. Konjunkturinstitutets konfidensindikator för Stockholms län tom kvartal 3, 2020

	2019Q1	2019Q2	2019Q3	2019Q4	2020Q1	2020Q2	2020Q3
Byggindustri	97	100	97	99	92	88	88
Handel	101	97	99	105	81	96	103
Tillverkningsindustri	118	94	96	97	80	104	108
Tjänstesektorn	103	100	93	95	58	80	90
Totala näringslivet	104	99	94	97	61	83	92

Källa: Konjunkturinstitutet

Konjunkturinstitutets konfidensindikator är ett sammanvägt mått för att bedöma det regionala konjunkturläget. Värdet runt det historiska medelvärdet 100 indikerar att konjunkturläget är normalt, medan värden under 90 ska tolkas som att läget är mycket svagare än normalt. Konfidensindikatorn för Stockholms läns totala näringsliv visar på en positiv återhämtning under kvartal 2 och kvartal 3, *se tabell 2*, samtidigt som flera näringsgrenar fortfarande ligger under värdet 100. Det har skett en särskilt positiv utveckling inom tillverkningsindustrin och handeln, medan byggindustrin snarare har minskat något sedan

⁴ SCB. Sveriges ekonomi statistiskt perspektiv (december 2020), [url](#)

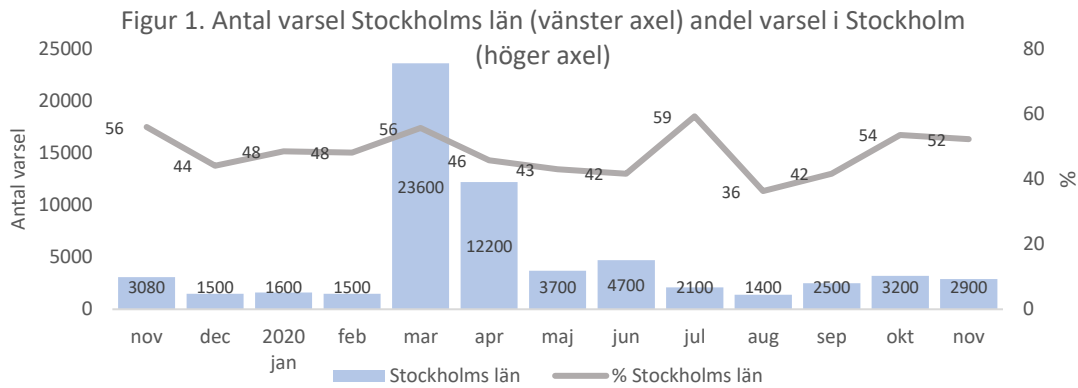
⁵ Finansdepartementet. Ekonomiska åtgärder för 2020 till följd av virusutbrottet, [url](#)

⁶ Finansdepartementet. Ekonomisk prognos, december 2020, [url](#)

⁷ Konjunkturinstitutet, Konjunkturläget december 2020, [url](#)

första kvartalet. Tjänstesektorn, som utgör en dominerande del av regionens näringsliv, har ökat från 80 till 90 mellan kvartal 2 och 3.

STABILISERING AV ANTALET VARSEL - MEN STOCKHOLM HÅRT DRABBAT

Källa: Arbetsförmedlingen

Antalet varsel ökade kraftigt i länet under mars-april och nådde historiskt höga nivåer, vilket framgår av *figur 1*. Under sommaren minskade varseltalen för att sedan åter öka under hösten. I november varslades knappt 2 900 i Stockholms län, vilket innebär en minskning jämfört med de 3 200 som berördes månaden innan.

Sammantaget har antalet varsel i länet ökat kraftigt, under perioden januari till november har totalt knappt 59 500 varslats om uppsägning i länet jämfört med 19 500 samma period förra året. Stockholm står för en stor andel av rikets varslade och under årets första elva månader svarade länet för 49 procent av rikets varslade, jämfört med 42 procent samma period 2019.

Under perioden januari till november var antalet varsel i Stockholms län störst inom näringsgrenarna *uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster* följt av *hotell- och restaurangverksamhet*. Stockholms andelar av rikets varsel inom ovanstående näringsgrenar ligger på 67 respektive 50 procent. Även när det gäller näringsgrenarna *transport och magasinering* har länet drabbats relativt hårt av varsel. Varsel som berör näringsgrenarna *finans- och försäkringsverksamhet* samt *informations- och kommunikationsverksamhet* har till övervägande del hamnat i Stockholms län med 87 respektive 79 procent av rikets varsel.

Statistik från Arbetsförmedlingen visar att alla varsel inte omsätts till uppsägningar. Av de som varslades i Stockholms län under mars-april blev drygt hälften (54 %) uppsagda och 28 procent arbetslösa sex månader senare, vilket kan jämföras med 58 procent uppsagda och 27 procent arbetslösa i riket som helhet.

Höstens ökade smittspridning och strängare restriktioner verkar ännu inte ha påverkat arbetsmarknaden i någon större utsträckning avseende lagda varsel. Det kommer dock larmrapporter från olika branscher. Almega bedömer bland annat i sin senaste tjänsteindikator⁸ att läget i den privata tjänstesektorn är fortsatt pressat och att det är en lång väg tillbaka till läget som rådde innan krisen. De branscher som hade det tuffast under krisens inledning är också de som fortfarande är hårdast drabbade.

Tillväxtverket lyfter i en rapport⁹ att hotell och turistbranschen har påverkats hårt av restriktionerna. Färre utlandsturister tynger hotellbranschen inte minst i Stockholms län. Boendeintäkterna halverades för

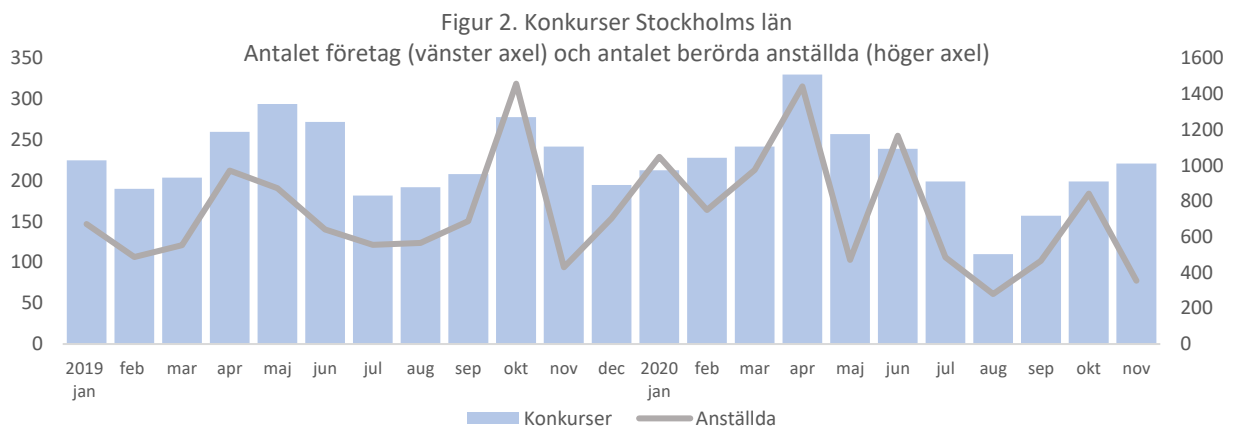
⁸ Almega. Återhämtning med förhinder, december 2020, [url](#).

⁹ Tillväxtverket. Pandemins effekter på hotell- och logiverksamhet i Sverige (november), [url](#)

hotell- och logiverksamhet mellan mars och augusti. Länet står för den största minskningen där till exempel antalet gästnätter minskade med 66 procent jämfört med året innan. Tillväxtverket förutspår att efterfrågan inom branschen kommer att vara fortsatt låg under hela hösten 2020 och kan försämrats ytterligare om pandemin fortsätter under lägre tid nästa år.

Även en rapport från Visita redogör för att det ekonomiska läget är akut för många hotell i Stockholms län. Hotellen i länet fick se sina intäkter minska med 82 procent i november jämfört med samma månad förra året.¹⁰

EN VISS NEDGÅNG AV ANTALET KONKURSER UNDER ÅRET

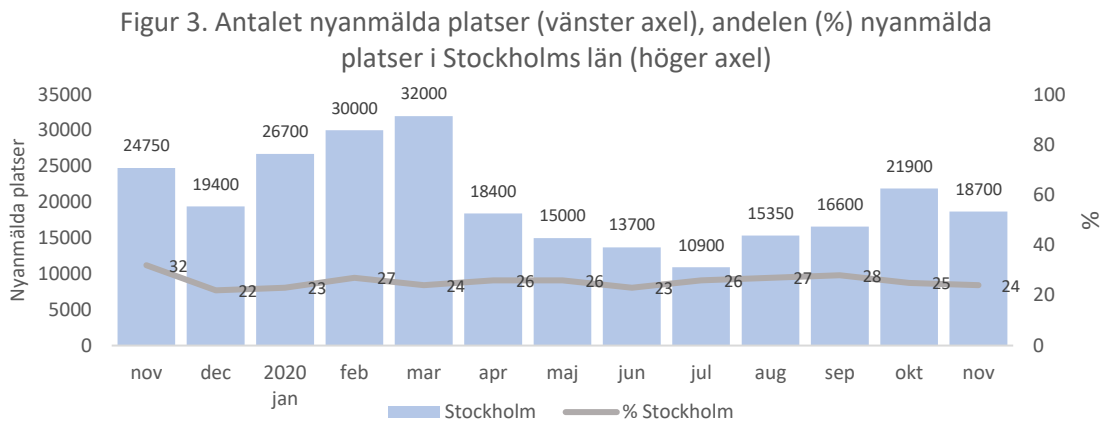

Källa: Tillväxtanalys/SCB

Covid-19 pandemin har haft tydliga initiala effekter på antalet konkurser i Stockholms län med en kraftig ökning under våren. Efter en viss stabilisering under sommaren har antalet företag och anställda som påverkats av konkurser i länet ökat under hösten, *se figur 2*. Trots det tuffa läget under våren har dock det totala antalet konkurser minskat med 6 procent mellan januari och november i år, jämfört med samma period förra året. Även för riket som helhet har det skett en minskning under året, motsvarande 3 procent. Däremot har antalet anställda berörda av konkurser ökat med 5 procent i Stockholms län under januari-november, motsvarande för hela riket är 10 procent. Minskningen av antalet konkurser kan möjligen förklaras med en nedgång av antalet konkurser inom branscher som historiskt tenderar att ha ett högt antal konkurser, till exempel byggindustrin. Däremot har det skett en ökning av konkurser inom näringsgrenarna transport- och magasiningsföretag samt hotell- och restauranger.

¹⁰ Visita. Intäktsras för hotellen i Stockholm Intäkterna för hotellen i Stockholm minskade dramatiskt i november, december 2020, [url](#)

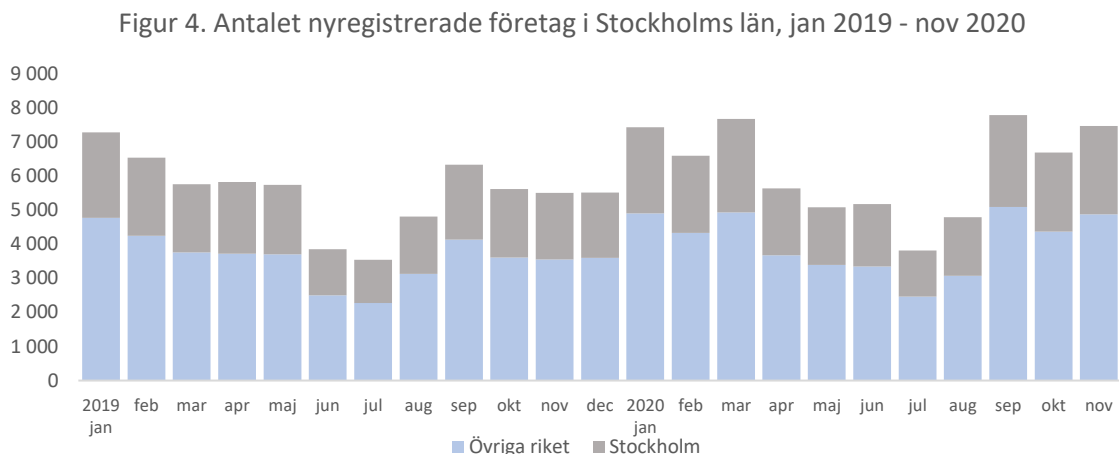
SVAG EFTERFRÅGAN PÅ ARBETSKRAFT I STOCKHOLMS LÄN

Källa: Arbetsförmedlingen

Antalet nyanmälda platser till Arbetsförmedlingen är en viktig indikator på efterfrågan på arbetskraft. Av *figur 3* framgår att antalet platser minskade kraftigt under andra kvartalet i år som en konsekvens av pandemin, men har återhämtat sig något under hösten. I november minskade antalet nyanmälda platser jämfört med månaden innan, vilket är normalt för säsongen, men kan även visa på en signal om försämrade efterfrågan på arbetskraft som en konsekvens av de nya restriktionerna. Jämfört med november förra året minskade antalet nyanmälda platser från cirka 27 000 till 20 000. Under perioden januari till november har länets andelar av inkomna nya platser i hela riket legat i genomsnitt på cirka 25 procent per månad, jämfört med knappt 28 procent året innan.

ANTALET NYREGISTRERADE FÖRETAG ÖKAR I LÄNET

Källa: Bolagsverket

Antalet nyregistrerade företag har inte påverkats nämnvärt av coronapandemin. Snarare har antalet företag varit högre under hösten 2020 jämfört med hösten 2019, vilket framgår av *figur 4*. Under perioden januari-november 2020 registrerades 23 700 nya företag i länet, jämfört med 21 400 samma period förra året. Den kraftiga inbromsningen på arbetsmarknaden kan eventuellt förklara en mindre del av ökningen då fler personer ställer om från tidigare anställd till egenföretagare. Det kan eventuellt även vara en effekt av att de som påverkades av konkurser under våren har registrerat nya företag.

UTVECKLINGEN PÅ ARBETSMARKNADEN I STOCKHOLMS LÄN

Pandemin och tuffa restriktioner har haft en stark påverkan på arbetsmarknaden i Stockholms län. Som tidigare nämnts har länet påverkats hårt av varsel i främst konsumtionsnära branscher, såsom resetjänster, hotell och restaurang och transport. Stödåtgärderna och den positiva återhämtningen under hösten har bidragit till att konsekvenserna av den ökade smittspridningen och införda restriktioner i slutet av året sannolikt inte kommer att få lika dramatiska effekter under årets sista månader som under våren. Arbetsförmedlingen bedömer i sin prognos från december¹¹ att arbetsmarknaden står rätt stilla och att många får nya arbeten – framför allt de som varit arbetslösa under kortare tid. Pandemin har dock skapat stora obalanser på arbetsmarknaden, där vissa branscher påverkats väldigt hårt och på sikt även att vissa arbetsuppgifter helt kan försvinna. Arbetsförmedlingen lyfter vidare att det kommer att ställas nya krav på kompetens och att behovet av omställning kommer att öka. Den totala arbetslösheten bedöms landa på 7,9 procent i Stockholms län under 2020 och på 8,9 procent under 2021.

ANTALET SYSSELSATTA FÖRVÄNTAS MINSKA UNDER ÅRET

Antalet *sysselsatta* i länet har ökat kontinuerligt sedan 2005¹² med i genomsnitt 22 000 personer per år, främst till följd av en växande befolkning samt en gynnsam arbetsmarknad i länet med en stark efterfrågan på arbetskraft i flera branscher. Sedan andra kvartalet i år minskar dock antalet sysselsatta i länet som en direkt effekt av pandemins konsekvenser. Även under årets tredje kvartal minskade antalet sysselsatta, om än inte lika kraftigt som under det andra kvartalet, och landade på 1 275 000 personer, en minskning med ungefär 1 200 personer jämfört med kvartal tre förra året. SCB:s AKU-siffror för hela riket i november visar på en fortsatt minskning av sysselsatta i landet, jämfört med föregående år. Det finns ännu inga uppgifter om hur utvecklingen av sysselsatta i regionen har sett ut under november. Arbetsmarknaden i Stockholms län har påverkats hårt av krisen och sannolikt kommer antalet sysselsatta i länet minska även under årets sista månader. Arbetsförmedlingen bedömer att antalet sysselsatta i länet kommer att minska med 3,5 procent under 2020 och med 1,9 under 2021.¹³

ARBETSLÖSHETEN MINSKADE I NOVEMBER - MEN ÄR FORTSATT PÅ HÖGA NIVÅER

Enligt statistik för november månad från Arbetsförmedlingen¹⁴ minskade antalet arbetslösa i länet något jämfört med månaden innan. Med arbetslösa avses här de som är öppet arbetslösa och de som befinner sig i program med aktivitetsstöd. Det är den öppna arbetslösheten som minskat under månaden, samtidigt som antalet personer i program ökat något. Det kan troligen förklaras med den förbättrade arbetsmarknaden under hösten och att det blivit något lättare för de främst som varit arbetslösa under kortare tid att få ett arbete. Samtidigt visar ökningen av personer i program på att fler är arbetslösa under längre perioder, *se mer under avsnittet om långtidsarbetslösa nedan*.

Arbetslösheten i november är dock betydligt högre i länet jämfört med motsvarande period föregående år. I november var 105 300 personer arbetslösa i länet, varav 69 100 öppet arbetslösa och 36 200 i arbetsmarknadspolitiskt program. Detta kan jämföras med 74 000 personer i november 2019, varav 47 000 öppet arbetslösa och 26 600 i program.

¹¹ Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2020, december 2020, [url](#)

¹² SCB:s tidsserie för regional sysselsättningsstatistik finns from 2005

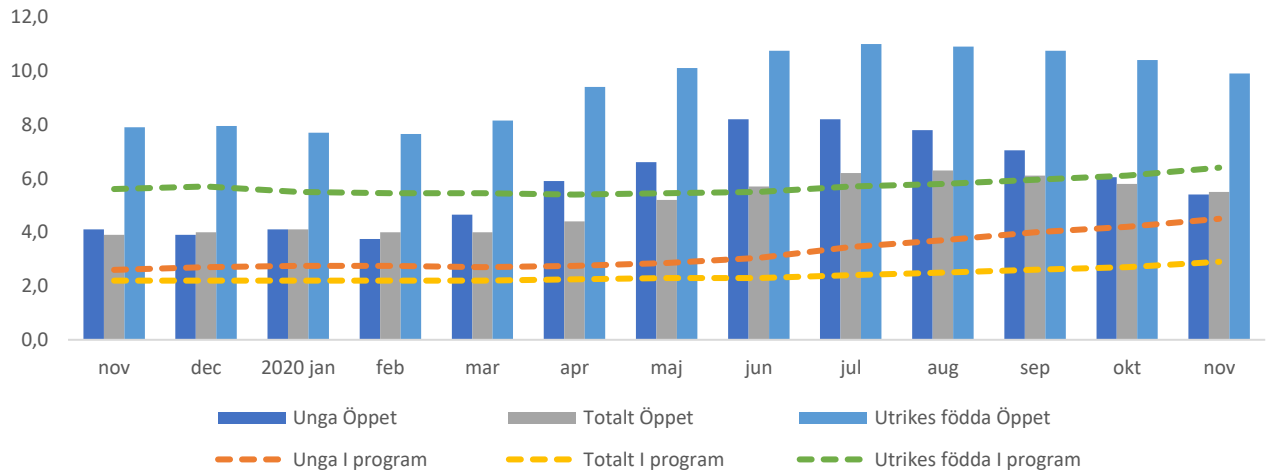
¹³ Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2020, december 2020, [url](#)

¹⁴ För att teckna och analysera nuläget på den regionala arbetsmarknaden används framförallt två datakällor, SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU) och Arbetsförmedlingens verksamhetsstatistik över inskrivna arbetslösa. Övergripande tecknar de olika datakällorna en likartad bild över den regionala arbetsmarknaden. I denna rapport redovisa för arbetslöshetsdata från Arbetsförmedlingen

Trots en viss minskning under november, har antalet öppet arbetslösa sedan pandemin hamnat på historiskt höga nivåer sedan i april. Stockholms län har sedan april haft den största ökningstakten av öppet arbetslösa i riket och det är unga och utrikesfödda som stått för den största ökningen. Detta förklaras delvis av att många unga och utrikesfödda arbetar inom branscher som påverkats mycket under pandemin, däribland hotell och restaurang, transport samt uthyrning och resetjänster.

Figur 5. Andelen arbetslösa (%) i Stockholms län, totalt, unga 18-24 år samt utrikesfödda, november 2019 - november 2020

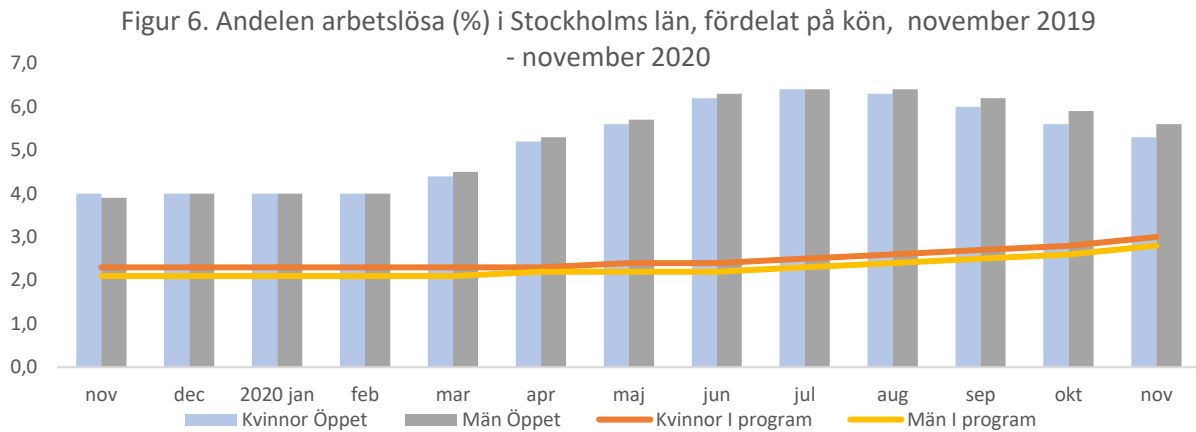

Källa: Arbetsförmedlingen

Arbetslösheten kan även mätas som andel arbetslösa, det vill säga andelen arbetslösa relativt antalet personer i arbetskraften. Av figur 5 framgår antalet arbetslösa i länet avseende öppet arbetslösa och de som deltar i program mellan november 2019 och november 2020. Figuren visar utvecklingen totalt i länet, för gruppen unga 18–24 år samt för personer som är utrikesfödda. I november var totalt 8,4 procent arbetslösa av arbetskraften i Stockholms län. Av dessa var 5,5 procent öppet arbetslösa och 2,9 procent i program. Detta kan jämföras med att i november förra året var 6,1 procent arbetslösa, varav 3,9 procent öppet arbetslösa och 2,2 procent i program.

Som beskrivs i avsnittet ovan är det särskilt unga och utrikesfödda som haft en mycket svår utveckling på arbetsmarknaden under året, vilket också syns i andelen arbetslösa relativt arbetskraften för unga respektive utrikesfödda. Andelen arbetslösa bland unga 18–24 år var 9,9 procent i november, varav 5,4 procent öppet arbetslösa och 4,5 procent i program. Detta är en kraftig ökning jämfört med 6,7 procent i november 2019, varav 4,1 procent öppet arbetslösa och 2,6 procent i program. Bland utrikesfödda var arbetslösheten under samma period 16,3 procent år 2020, där 9,9 procent var öppet arbetslösa och 6,4 procent i program. Detta kan jämföras med 13,5 procent november 2019, varav 7,9 procent öppet arbetslösa och 5,6 i program.

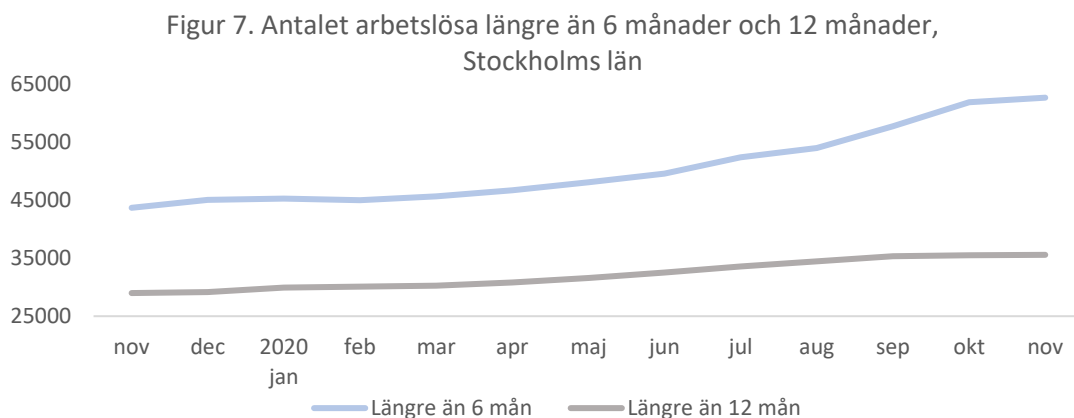

Källa: Arbetsförmedlingen

Av *figur 6* framgår andelen arbetslösa kvinnor respektive män i Stockholms län. Både kvinnor och män har haft en stark ökning av andelen arbetslösa under mars-april som en konsekvens av pandemin och införda restriktioner. Det är framför allt den öppna arbetslösheten som har ökat för båda könen. Under denna period har männen haft en större ökning i andelen arbetslösa än kvinnorna. Andelen arbetslösa män i länet hamnade på 8,4 procent i november, varav 5,6 öppet arbetslösa och 2,8 i program. Detta kan jämföras med en arbetslöshet på 6 procent november förra året, varav 3,9 procent öppet arbetslösa och 2,1 procent i program. Under samma period var kvinnornas arbetslöshet 8,3 procent, varav 5,3 procent öppet arbetslösa och 3 procent i program, jämfört med 6,3 procent, varav 4 procent öppet arbetslösa och 2,3 procent i program. Även bland unga 18–24 år är det fler män som är arbetslösa, men där kvinnorna hade den största ökningen i november relativt november förra året. För utrikesfödda hade kvinnorna en högre totalt arbetslöshet under november, men där männen står för den största ökningen – särskilt avseende öppet arbetslösa.

KRAFTIG ÖKNING AV LÅNGTIDSARBETSLÖSA

Källa: Arbetsförmedlingen

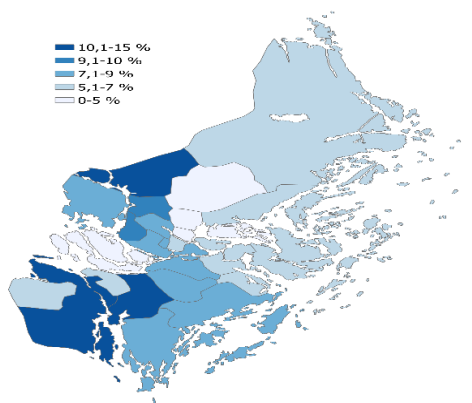
Under hösten har antalet långtidsarbetslösa (arbetslösa längre än 12 månader) ökat i Stockholms län, vilket framgår av *figur 7*. I november var 35 600 personer långtidsarbetslösa i länet, jämfört med knappt 29 000 samma månad året innan, vilket är en ökning med cirka 23 procent. Detta kan jämföras med en

ökning på cirka 16 procent för hela riket för samma period. Stockholms län hade den största ökningen av långtidsarbetslösa i hela riket under oktober och november¹⁵.

Samtidigt ökar även antalet personer som varit arbetslösa 6–11 månader, en grupp som riskerar att hamna i långtidsarbetslöshet om arbetsmarknaden försämras. Denna utveckling syns tydligt för unga 18–24 år, där antalet person arbetslösa mer än 6 månader¹⁶ ökat med 47 procent i länet i november relativt november året innan. Arbetsförmedlingen bedömer i sin senaste arbetsmarknadsprognos¹⁷ att antalet långtidsarbetslösa kommer fortsätta öka framöver i hela landet. Risken är stor för förlängd eller permanent långtidsarbetslöshet om den negativa utvecklingen fortsätter då undanträngningseffekterna för de som står längst ifrån arbetsmarknaden kan förstärkas om efterfrågan på arbetskraft minskar. Arbetsförmedlingen har identifierat olika grupper av arbetslösa som i genomsnitt löper en högre risk än andra att hamna i långvariga perioder utan arbete. Det handlar bland annat om personer som saknar gymnasial utbildning, nyanlända, personer med nedsatt arbetsförmåga och arbetslösa äldre än 55 år.¹⁸

STÖRST ÖKNING AV ARBETSLÖSA I SIGTUNA

Karta 1. Andel arbetslösa per kommun, november 2020

Det finns även inomregionala skillnader avseende arbetslöshet i länet. *Karta 1* ovan visar andelen arbetslösa relativt befolkningen inom Stockholms läns kommuner under november 2020. Andelen arbetslösa har ökat i länets samtliga kommuner jämfört med november 2019. Den högsta relativa arbetslösheten i november hade Södertälje, Botkyrka och Sigtuna.

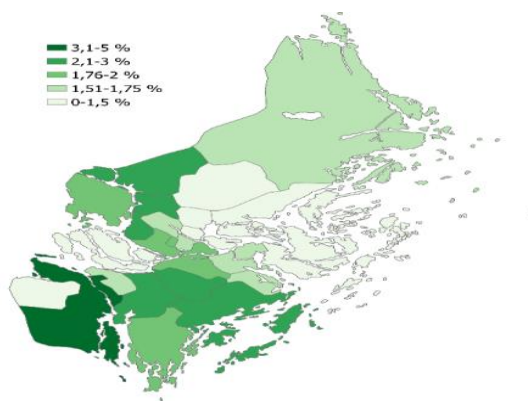
¹⁵ Arbetsförmedlingen, [url](#)

¹⁶ För inskrivna arbetslösa yngre än 25 år går gränsen för lång tid utan arbete vid sex månader som inskriven arbetslös

¹⁷ Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2020, december 2020, [url](#)

¹⁸ Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2020, december 2020, [url](#)

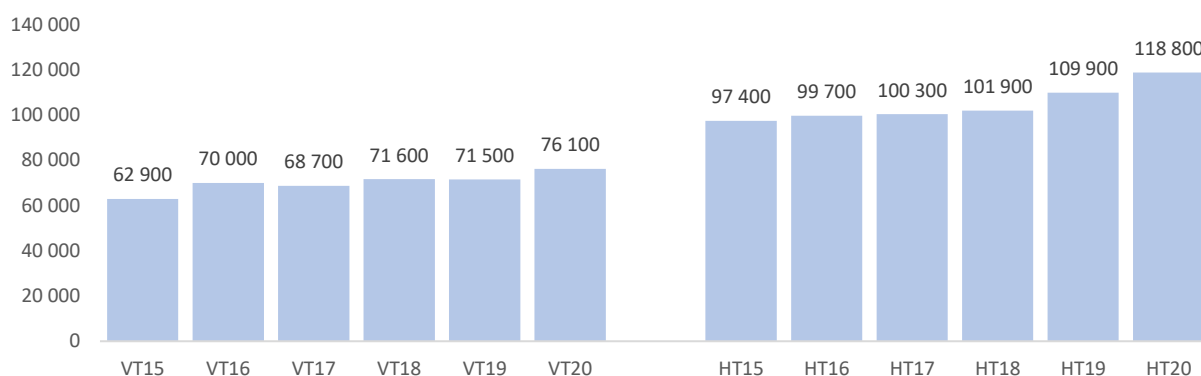
Karta 2. Förändring av arbetslösa i procent, november 2019–2020

Av karta 2 framgår den relativa ökningen i andelen arbetslösa i november, jämfört med samma månad föregående år, i Stockholms läns kommuner. De största ökningarna har varit i Sigtuna, Botkyrka och Stockholm. En betydande del av ökningen i Sigtuna kan sannolikt relateras till en arbetsmarknad kopplad till Arlanda som påverkats kraftigt av minskade flygförbindelser.

UTBILDNING - FLER SÖKER SIG TILL HÖGSKOLAN

Figur 8. Antalet sökande till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå, boende i Stockholms län

Källa: SCB/UKÄ. VT= Vårtermin, HT=hösttermin

Utbildning är en viktig del i den omställning som kan behövas framöver. Regeringen har bland annat aviserat ökade satsningar på utbildning i budgetpropositionen för 2021, bland annat genom satsningar på nya utbildningsplatser och på ökade möjligheter för omställning och vidareutbildning. Antalet sökande till Sveriges högskoleutbildningar inför höstterminen 2020 ökade med 11 procent jämfört med inför höstterminen förra året. Bland de som är 19 år och yngre ökade de sökande med 30 procent.¹⁹ Till höstens studier har även antalet som valt att studera på distans ökat, vilket kan vara en effekt av

¹⁹ UHR, statistik för höstterminen 2020, [url](#)

pandemin och svårigheter att resa samt bedriva ordinarie utbildning på plats.²⁰ Även till vårterminens studier har antalet sökande ökat, med 12 procent jämfört med vårterminen 2020²¹.

Av *figur 8* framgår antalet sökande till högskoleutbildningar på grundnivå och avancerad nivå för boende i Stockholms län. Antalet sökande ökade från runt 110 000 personer höstterminen 2019 till 119 000 personer höstterminen 2020, vilket motsvarar en ökning med cirka 8 procent. Boende i Nacka och Värmdö kommun hade störst procentuell ökning. Den högre utbildningen har byggts ut under senare år och antalet som söker och påbörjar en högskoleutbildning har ökat under flera år inför både höst- och vårterminerna. Ökningen till hösten och vårens utbildningar kan sannolikt också ha påverkats av den osäkra arbetsmarknaden som en följd av pandemin.

---

²⁰ UHR, Rekordmånga antagna till distansutbildningar, [url](#)

²¹ UHR, statistik för vårterminen [url](#)